

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata
2014-2020,
ze szczególnym uwzględnieniem wsparcia dla
spółdzielni, organizacji producentów i grup
producentów

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (prawodawstwo UE)

- ✓ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005.
- ✓ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1306/2013 z dnia 17 grudnia 2013 w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 352/78, (WE) nr 165/94, (WE) nr 2799/98, (WE) nr 814/2000, (WE) nr 1290/2005 i (WE) nr 485/2008.
- ✓ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, celami PROW 2014-2020 są:

- ***poprawa konkurencyjności rolnictwa;***
- ***zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu;***
- ***zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.***

PROW 2014 - 2020 ukierunkowany będzie głównie na wzrost konkurencyjności rolnictwa z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych.

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Priorytety polityki rozwoju obszarów wiejskich realizowane przez PROW 2014 - 2020

1. TRANSFER WIEDZY I INNOWACJE

- (a) Zwiększanie innowacyjności i bazy wiedzy na obszarach wiejskich
- (b) Wzmacnianie powiązań między rolnictwem i leśnictwem a badaniami i innowacją
- (c) Promowanie uczenia się przez całe życie oraz szkolenia zawodowego w sektorach rolnym i leśnym

2. KONKURENCYJNOŚĆ ROLNICTWA I ŻYWOTNOŚĆ GOSPODARSTW

- (a) Ułatwianie restrukturyzacji gospodarstw stojących przed problemami strukturalnymi, a szczególnie gospodarstw rolnych o niskim poziomie uczestnictwa w rynku, prowadzących działalność o charakterze rynkowym w określonych sektorach i gospodarstw wymagających zróżnicowania produkcji rolnej
- (b) Ułatwianie wymiany pokoleń w sektorze rolnym

3. ŁAŃCUCH ŻYWNOŚCIOWY I ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

- (a) Lepsze zintegrowanie głównych producentów z łańcuchem żywnościowym poprzez systemy jakości, promocję na rynkach lokalnych i krótkie cykle dostaw, grupy producentów, organizacje międzybranżowe
- (b) wspieranie zarządzania ryzykiem w gospodarstwach rolnych

4. ODTWARZANIE, CHRONIENIE I WZMACNIANIE EKOSYSTEMÓW

- (a) Odtwarzanie i zachowanie bioróżnorodności, w tym na obszarach Natura 2000, oraz rolnictwa o wysokiej wartości przyrodniczej i stanu europejskich krajobrazów
- (b) Poprawa gospodarki wodnej
- (c) Poprawa gospodarowania glebą

5. EFEKTYWNE GOSPODAROWANIE ZASOBAMI I PRZECHODZENIE NA GOSPODARKE NISKOEMISYJNĄ

- (f) Poprawa efektywności korzystania z zasobów wodnych
- (g) Poprawa efektywności korzystania z energii w rolnictwie i przetwórstwie spożywczym
- (c) Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów, pozostałości i innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki
- (d) Redukcja emisji podtlenku azotu i metanu z rolnictwa
- (e) Promowanie pochłaniania dwutlenku węgla w rolnictwie i leśnictwie

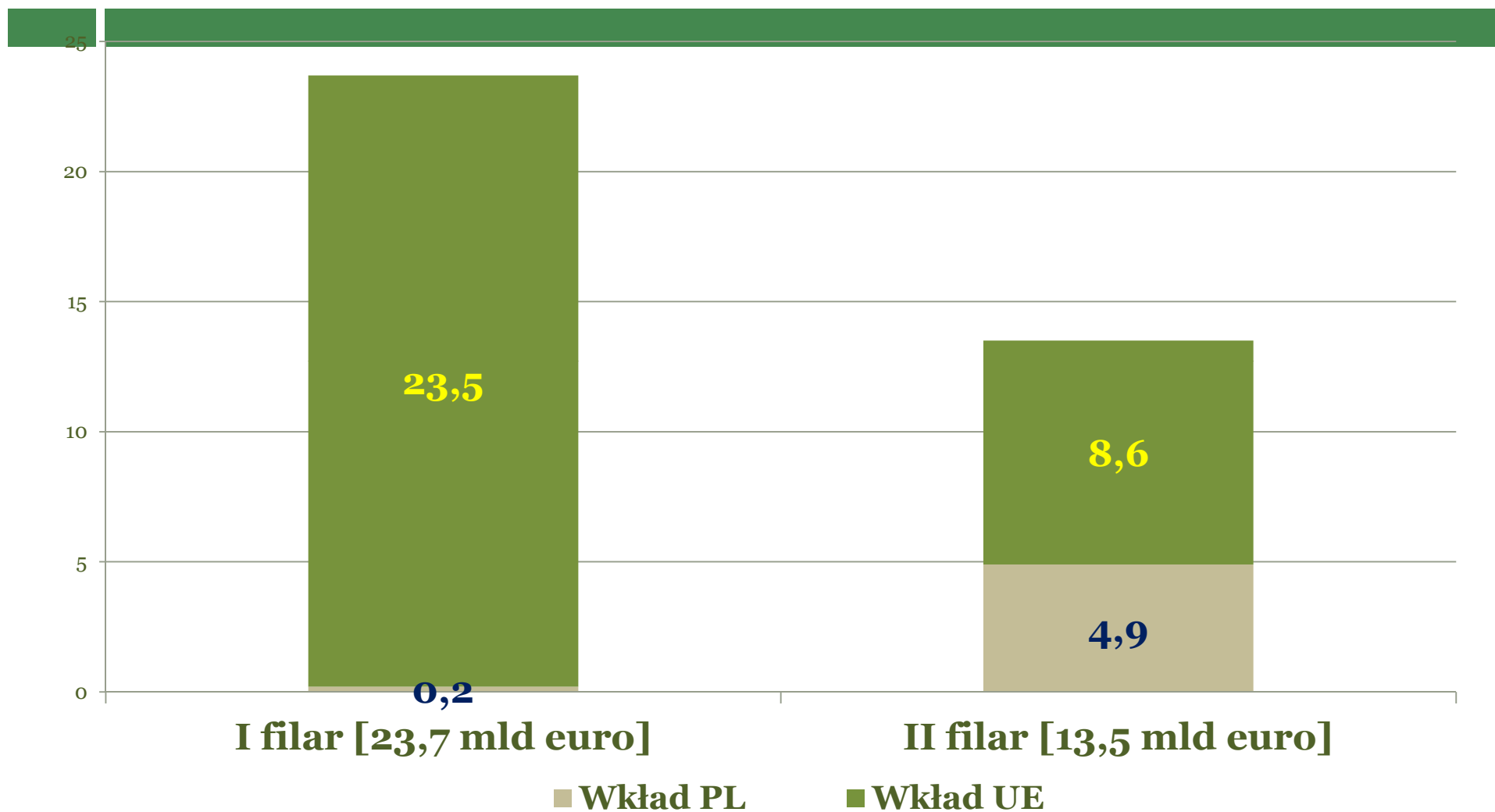
6. WŁĄCZENIE SPOŁECZNE, REDUKCJA UBÓSTWA I PROMOWANIE ROZWOJU GOSPODARCZEGO NA OBSZARACH WIEJSKICH

- (a) Ułatwianie różnicowania działalności, zakładania małych przedsiębiorstw i tworzenia miejsc pracy
- (b) Wspieranie lokalnego rozwoju na obszarach wiejskich

Innowacje, Zmiany Klimatu i Środowisko jako cele przekrojowe

Budżet WPR 2014 – 2020 [mld euro]

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

Zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, celami PROW 2014-2020 są:

- ***poprawa konkurencyjności rolnictwa;***
- ***zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu;***
- ***zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.***

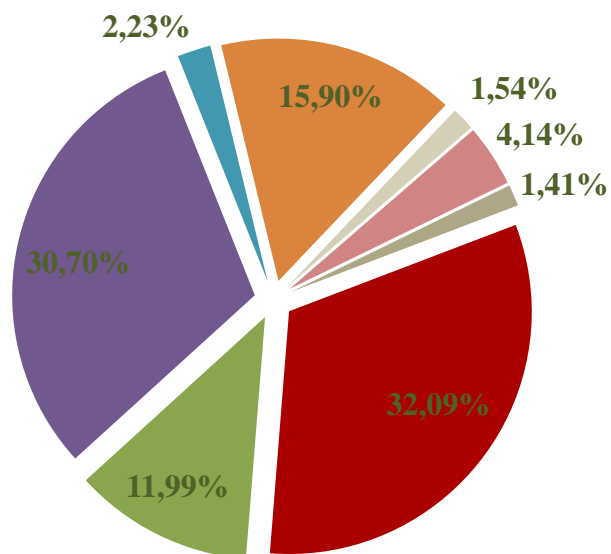
PROW 2014 - 2020 ukierunkowany będzie głównie na wzrost konkurencyjności rolnictwa z uwzględnieniem celów rolnośrodowiskowych.

Budżet PROW 2014 – 2020 w podziale na poszczególne działania, poddziałania, typy operacji

Art.1305	Kod działania	Działanie/poddziałanie/typ operacji	Środki publiczne ogółem [euro]
14	1	Transfer wiedzy i działalność informacyjna	58 001 302
15	2	Usługi doradcze, usługi z zakresu zarządzania gospodarstwem i zastępstw	75 002 515
16	3	Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych	33 004 179
17	4	Modernizacja gospodarstw rolnych	2 401 064 486
		Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000	61 500 000
		Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN	37 500 000
		Przetwórstwo i marketing produktów rolnych	693 070 461
		Scalanie gruntów	138 994 740
18	5	Przywracanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku klęsk żywiołowych i katastrof oraz wprowadzanie odpowiednich środków zapobiegawczych	414 981 968
19	6	Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa	130 000 317
		Premie dla młodych rolników	717 997 734
		Premie na rozpoczęcie działalności pozarolniczej	413 939 978
		Restrukturyzacja małych gospodarstw	882 980 666
		Rozwój przedsiębiorczości - rozwój usług rolniczych	64 999 372
20	7	Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów	74 966 634
		Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich	1 000 000 049
21	8	Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych	300 997 069
27	9	Tworzenie grup i organizacji producentów w sektorze rolnym i leśnym	402 987 547
28	10	Działanie rolno- środowiskowo- klimatyczne	1 184 062 782
29	11	Rolnictwo ekologiczne	699 961 515
31	13	Płatności ONW	2 165 998 652
35	16	Współpraca w ramach grup EPI	57 999 730
42-44	19	Wsparcie na rozwój lokalny kierowany przez społeczność w ramach LEADER	734 999 913
51-54	20	Pomoc techniczna	208 283 391
		Renty strukturalne - zobowiązania	560 000 000
RAZEM BUDŻET PROW 2014-2020			13 513 295 000

PROW 2014-2020

■ Priorytet 1 ■ Priorytet 2 ■ Priorytet 3
■ Priorytet 4 ■ Priorytet 5 ■ Priorytet 6
■ Pomoc Techniczna ■ Renty strukturalne

- Łączny budżet ponad 13 mld euro
- 15 działań i 35 poddziałań
- Prawie 60% środków przeznaczonych na realizację działań w zakresie wsparcia gospodarstw rolnych i producentów
- 30% środków przeznaczono na realizację działań z zakresu ochrony środowiska i przeciwdziałania zmianom klimatu
- Zakłada się wsparcie dla około miliona beneficjentów

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

- Analiza SWOT PROW 2014-2020 wskazuje m.in., że:
 - Likwidacja struktur spółdzielczych w okresie transformacji jest głównym powodem rozdrobnienia struktury agrarnej.
 - Biorąc pod uwagę liczbę członków grup, jedynie 2% polskich rolników było zrzeszonych, a wartość produktów sprzedanych w ramach GPR w 2011 roku stanowiła około 5% wartości towarowej produkcji rolniczej z 2010 r.

Współpraca

WSPARCIE NA RZECZ ROZWOJU NOWYCH PRODUKTÓW, PRAKTYK, PROCESÓW I TECHNOLOGII W SEKTORZE ROLNO-SPOŻYWCZYM POPRZEC WSPÓŁPRACĘ W RAMACH GRUP OPERACYJNYCH NA RZECZ INNOWACJI (EPI)

Beneficjenci

- grupy operacyjne na rzecz innowacji, w tym organizacje branżowe i międzybranżowe
- Członkiem grupy może być spółdzielnia**

WYSOKOŚĆ WSPARCIA:

- Do 12 mln zł/EPI
- w tym do 2 mln zł/koszty ogólne – nie więcej niż 20 % pozostałych kosztów kwalifikowalnych

Wspierane będzie tworzenie i funkcjonowanie partnerstw zrzeszających rolników (w tym grup producentów rolnych, spółdzielni rolniczych, jednostki naukowe, przedsiębiorców, posiadaczy lasów, organizacji pozarządowych, podmiotów doradczych, które w ramach grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI) będą wspólnie opracowywać nowe rozwiązania do zastosowania w praktyce

Współpraca

WSPARCIE NA RZECZ ROZWOJU NOWYCH PRODUKTÓW, PRAKTYK, PROCESÓW I TECHNOLOGII W SEKTORZE ROLNO-SPOŻYWCZYM POPRZEZ WSPÓŁPRACĘ W RAMACH GRUP OPERACYJNYCH NA RZECZ INNOWACJI (EPI)

Kryteria wyboru

- liczba różnych partnerów w grupie
- stopień realizacji celów Wspólnoty
- potencjał innowacyjny operacji
- potencjalna skala oddziaływania rezultatów operacji
- wykonalność operacji (ekonomiczna, techniczna)
- relacja nakładów do spodziewanych efektów
- wiarygodność wyników badań
- wysokość wkładu własnego

BUDŻET 57 999 730 euro

Kwalifikowalność kosztów: do 100 %

Inwestycje w środki trwałe

INWESTYCJE W PRZETWÓRSTWO/MARKETING I ROZWÓJ PRODUKTÓW ROLNYCH (PRZETWÓRSTWO I MARKETING PRODUKTÓW ROLNYCH)

Beneficjenci

•osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która: posiada zarejestrowaną działalność w zakresie przetwórstwa lub wprowadzania do obrotu produktów rolnych, działa jako przedsiębiorca wykonujący działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

Spółdzielnia może być samodzielnym wnioskodawcą

•rolnik, domownik, małżonek rolnika podlegający ubezpieczeniu społecznemu rolników w pełnym zakresie – dotyczy rolników składających wnioski w naborze tematycznym dotyczącym wsparcia rozpoczęcia działalności gospodarczej w zakresie przetwórstwa produktów rolnych.

WYSOKOŚĆ WSPARCIA:

- od 100 tys. zł do 3 mln zł
- do 300 tys. zł dla rolników, domownik, małżonek
- do 1,5 mln zł dla związków grup producentów rolnych lub zrzeszeń organizacji producentów

Inwestycje w środki trwałe

INWESTYCJE W PRZETWÓRSTWO/MARKETING I ROZWÓJ PRODUKTÓW ROLNYCH (PRZETWÓRSTWO I MARKETING PRODUKTÓW ROLNYCH)

Kryteria wyboru

- grupy i organizacje producentów rolnych
- spółdzielnie
- zaopatrujący się bezpośrednio u producentów rolnych
- inwestycje innowacyjne, w ochronę środowiska, przeciwdziałanie zmianom klimatu
- uczestnicy systemów jakości żywności
- inwestycje w gminach należących do powiatów o największym bezrobociu w kraju
- wybrane sektory przetwarzania i wprowadzania do obrotu produktów rolnych

BUDŻET: 693 070 461 euro

Kwalifikowalność kosztów: do 50 %

Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych

WSPARCIE NA PRZYSTĘPOWANIE DO SYSTEMÓW JAKOŚCI

Beneficjenci

- rolnicy aktywni zawodowo
- art. 9 rozp. 1307-2013 – dot. płatności bezpośrednich tj. osoba fizyczna, osoba prawna w tym spółdzielnia, która otrzymuje płatności bezpośrednie

Kryteria wyboru

- uwzględniają wielkość powierzchni gruntów
- preferencja dla gospodarstw w przedziale powierzchni powyżej 5 ha i do 10 ha
- uczestnictwo w grupie producentów
- ubezpieczenie co najmniej 1 ha użytków rolnych, na których prowadzona jest produkcja roślinna lub produkcję nie mniej niż jednego gatunku zwierząt, prowadzoną w ramach systemu jakości
- jak największa liczba gatunków zwierząt, wytwarzanych w ramach systemu jakości

WYSOKOŚĆ WSPARCIA:

- do 2 tys. euro/gospodarstwo/rok
- stawki wsparcia określone dla każdego z systemów jakości odrębnie w rozporządzeniu MRiRW dla podziałania

BUDŻET: 18 000 000 euro

Systemy jakości produktów rolnych i środków spożywczych

WSPARCIE DZIAŁAŃ INFORMACYJNYCH I PROMOCYJNYCH REALIZOWANYCH PRZEZ GRUPY PRODUCENTÓW NA RYNKU WEWNĘTRZNYM

Beneficjenci

- podmiot utworzony przez co najmniej dwóch producentów, wytwarzających produkty rolne lub środki spożywcze w ramach systemów jakości, **także spółdzielnie_samodzielnie**

Kryteria wyboru (preferencje)

- ocena efektywności działań informacyjno-promocyjnych
- podmioty nie korzystające z tego typu wsparcia w ramach dz. 133 PROW 2007-2013
- zasięg terytorialny planowanej operacji
- liczba kanałów przekazu

POZIOM WSPARCIA:

- do 70 % kosztów kwalifikowalnych działań informacyjno-promocyjnych

BUDŻET: 15 000 000 euro

Tworzenie grup i organizacji producentów

TWORZENIE GRUP I ORGANIZACJI PRODUCENTÓW W SEKTORZE ROLNYM I LEŚNYM

Kryteria wyboru (preferencje)

- **podmioty zrzeszone w formie spółdzielni**
- podmioty zrzeszające producentów:
 - wytwarzających produkty w ramach systemów jakości żywności,
 - świń, prosiąt, warchlaków, mięsa wieprzowego (świeże, chłodzone, mrożone),
 - bydła, zwierzęta rzeźne lub hodowlane, mięsa wołowe (świeże, chłodzone, mrożone),
 - owiec, kóz (zwierzęta rzeźne lub hodowlane), wełny, mięsa owczego lub koziego (świeże, chłodzone, mrożone), skór owczych lub kozich,
 - miodu i produktów pszczelich,
 - roślin w plonie głównym, uprawianych z przeznaczeniem na cele energetyczne bądź techniczne.
- podmioty z jak największą liczbą członków w danej kategorii.
- zrzeszających producentów, w gospodarstwach których min. 50% produkcji, w zakresie produktu, ze względu na który podmiot został uznany, objęta została dobrowolnym ubezpieczeniem, ważnym przez okres co najmniej 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o przyznanie pomocy.

Tworzenie grup i organizacji producentów

TWORZENIE GRUP I ORGANIZACJI PRODUCENTÓW W SEKTORZE ROLNYM I LEŚNYM

Beneficjenci

- grupy i organizacje producentów utworzone po 1 stycznia 2014 roku

Wysokość wsparcia:

w pierwszym roku – 10 %, w drugim roku – 8%,
w trzecim roku – 6%, w czwartym roku – 5%,
w piątym roku – 4%.

Maksymalnie równowartość 100 000 euro
w każdym roku

BUDŻET 400 000 000 euro

Planowana liczba beneficjentów: 1 700

Tworzenie grup i organizacji producentów

Tworzenie grup i organizacji producentów – **art. 27** rozporządzenia nr 1305/2013

- **Wsparcia udziela się w celu ułatwienia tworzenia grup i organizacji producentów do celów:**
- ✓ dostosowania do wymogów rynkowych procesu produkcyjnego i produkcji producentów, którzy są członkami takich grup lub organizacji
- ✓ wspólnego wprowadzania towarów do obrotu, w tym przygotowania do sprzedaży, centralizacji sprzedaży i dostawy do odbiorców hurtowych
- ✓ ustanowienia wspólnych zasad dotyczących informacji o produkcji ze szczególnym uwzględnieniem zbiorów i dostępności oraz
- ✓ innych działań, które mogą być prowadzone przez grupy i organizacje producentów, takich jak rozwijanie umiejętności biznesowych i marketingowych oraz organizowanie i ułatwianie procesów wprowadzania innowacji.

Wsparcie ograniczone jest do grup i organizacji

- **Wsparcie ograniczone jest do grup i organizacji producentów, które:**
 - Zostaną **uznane na podstawie planu biznesowego**, przedłożą go wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy i zadeklarują jego realizację,
 - Wpisują się w zakres definicji **MIKRO, MAŁYCH i ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORSTW** (w rozumieniu zalecenia Komisji Europejskiej **2003/361/WE** z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącego definicji małych i średnich przedsiębiorstw Dz. U. L 124 z 20.5.2003, str. 36)
- **Państwa Członkowskie weryfikują, czy cele określone w biznesplanie zostały osiągnięte w ciągu 5 lat po uznaniu grupy lub organizacji**
- **Ostatnia, piąta rata pomocy będzie mogła zostać wypłacona wyłącznie po potwierdzeniu prawidłowej realizacji biznesplanu**

Forma wsparcia

Forma wsparcia

Pomoc będzie realizowana w formie **rocznych płatności** przez okres **pierwszych pięciu lat** następujących po dacie, w której grupa lub organizacja producentów została uznana i będzie stanowiła **procentowy ryczałt od wartości przychodów netto** grupy lub organizacji producentów ze sprzedaży produktów lub grup produktów, wytworzonych w gospodarstwach rolnych jej członków w poszczególnych latach i sprzedanych odbiorcom niebędącym członkami grupy.

Z pomocy grupa będzie mogła skorzystać tylko raz w okresie swojej działalności.

Wybór projektów

art. 49 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005

Artykuł 49

Wybór projektów

- Po konsultacji z komitetem monitorującym instytucja zarządzająca programem rozwoju obszarów wiejskich określa kryteria wyboru operacji. Celem kryteriów wyboru jest zapewnienie równego traktowania wnioskodawców, lepszego wykorzystania zasobów finansowych i ukierunkowanie środków finansowych zgodnie z priorytetami unijnymi w zakresie rozwoju obszarów wiejskich. Przy określaniu i stosowaniu kryteriów wyboru uwzględnia się zasadę proporcjonalności w odniesieniu do wielkości operacji.
- W stosownych przypadkach beneficjenci mogą być wybierani na podstawie zaproszenia do składania wniosków z zastosowaniem kryteriów efektywności gospodarczej i środowiskowej.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi